

รูปแบบและวิธีการสอนที่สัมฤทธิ์ผลของอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา การวิจัยการสื่อสาร*

Effective Instructional Model and Teaching Method of Lecturers of Communication Research

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุติ วิทยสรณะ**

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบและวิธีการสอนที่สัมฤทธิ์ผลของอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา การวิจัยการสื่อสาร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงรูปแบบและวิธีการสอนที่สัมฤทธิ์ผลในรายวิชาการวิจัยการสื่อสารของอาจารย์คณะนิเทศศาสตร์ จำแนกตามประสบการณ์ที่เคยสอนในรายวิชานี้ และเพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบและวิธีการสอนรายวิชาการวิจัยการสื่อสารในอนาคต

ผลการวิจัยพบว่า

รูปแบบและวิธีการสอนที่สัมฤทธิ์ผลนั้นประกอบไปด้วย วิธีการที่ผู้สอนอธิบายให้นักศึกษาเห็นความจำเป็นและความสำคัญของรายวิชาการวิจัยการสื่อสารเพื่อที่จะได้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในอนาคต นอกจากนี้ยังใช้วิธีการช่วยกระตุ้นและดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ด้วยการตั้งคำถามและมีคะแนนพิเศษในการตอบคำถามนั้นๆ ด้วย สำหรับการแจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียนแต่ละบท จะช่วยทำให้ผู้เรียนรับรู้ถึงจุดมุ่งหมายต่างๆ และทราบแนวทางในการเรียน อีกทั้งยังสามารถวางแผนการเรียนในแต่ละบทได้ล่วงหน้า ส่วนการกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงความรู้เดิมที่เคยเรียนไปแล้วในบทเรียนก่อนหน้าใช้วิธีการทบทวนซ้ำหัวข้อของบทเรียนก่อนในตอนต้นชั่วโมงเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงกับบทเรียนใหม่ได้ สำหรับวิธีที่จะช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝนจนเกิดความเข้าใจอย่างท่องแท้จนกระทั่งเขียนโครงร่างการวิจัยได้นั้นต้องให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยมีการนำตัวอย่างมาให้เป็นแนวทางในการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นผลงานวิจัยของผู้สอนเองและผลงานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่มีคุณภาพ และควรมอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อนำมาฝึกฝนทักษะการเขียนด้วยตนเองอีกทางหนึ่งด้วย รวมทั้งควรเปิดโอกาสให้มีการนำเสนอโครงร่างการวิจัยดังกล่าวหน้าชั้นเรียนด้วยหากจำนวนของผู้เรียนไม่มากนัก อย่างไรก็ตามมีข้อจำกัดหากมีจำนวนผู้เรียนต่อกลุ่มจำนวนมาก เวลาเรียนอาจไม่เพียงพอ ในส่วนของบุคลิกภาพของอาจารย์ผู้สอนนั้นควรวางตัวให้เหมาะสมและสร้างความเป็นกันเองกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถกล้าพูดกล้าซักถามและจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาวิจัยการสื่อสารที่ดีขึ้นได้

ปีที่ 17
ฉบับที่ 2

179

มค-มีย
2557

Abstract

The study of "Effective instructional model and teaching method of lecturers of Communication research aims to studying the effective instructional model and teaching method in the communication research course of communication arts' lecturers. This study categorized from the teaching experiences of lecturers and this study bringing the research result is to the guidance the model development and teaching method of communication research in the future.

This studying found that the effective instructional model and teaching method is compound with the method instructor explain to students and make them see the need and the importance of the communication research course as the useful in the future. Moreover, the lecturers used the stimulate method and attract the interesting of the students by raising the question and give an extra mark for the right answer's students. For announcing of objective of the courses, this would help students perceive the objective and the course's direction and also able to planning further course instruction. For the way to stimulate the students to reminding the previous knowledge they used to learn from the previous chapter lecturers used the repeating method of the previous topic every beginning of the class and this could help them to link the knowledge to the new chapter. For the way to help students practice till thoroughly understanding and able to write the research proposal, lecturers let the students learn on-the-job and give the examples to students as the practical guidance. Some examples might be the lecturer's research and also the master thesis from several quality universities. They also should assign the students to additional study for practice the writing skill by themselves. Furthermore, if the fewer students attend in class, they ought to open for students to present the research proposal in front of the class too. However, this research found the limitation of the number of students in class, and class timing might be not enough for the whole class presenting. For the personality of the lecturers, they should act properly and act friendly to students for making the students dare to speak and ask the questions. This resulted to more effective learning of communication research course.

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

นับตั้งแต่คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2531 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า 20 ปี มาแล้ว หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตทุกสาขาวิชาได้บรรจุวิชาการวิจัยการสื่อสาร เป็นรายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพมาโดยตลอด เนื่องจากว่ารายวิชาดังกล่าวมีวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญ คือ เพื่อให้ นักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ทุกคนเข้าใจวิธีการแสวงหาความรู้ ข้อเท็จจริงทางการสื่อสารด้วยการ

วิจัย ซึ่งมีขั้นตอนการศึกษาด้วยแนวทางตามหลักวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักศึกษามีทักษะในการคิดอย่างเป็นระบบ มีเหตุมีผล รวมทั้งยังเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นหรือสามารถนำไปประกอบอาชีพนักสื่อสารมวลชนในอนาคต

สำหรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนนั้น เป็นการสอนด้วยการบรรยาย จำนวน 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ การประเมินผลการเรียนการสอนแบ่งออก

เป็นการทดสอบ เก็บคะแนน กลางภาค ร้อยละ 30 ปลายภาค ร้อยละ 40 เพื่อวัดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยและกระบวนการทำวิจัยทางการสื่อสารทุกขั้นตอน อีกทั้งยังวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การนำเสนอผลงานวิจัยในรูปแบบต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่องานทางด้านการศึกษาสื่อสารประเภทต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ร้อยละ 30 เป็นการประเมินผลการเรียนเพื่อมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถจัดทำโครงร่างการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารประเภทต่างๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรมตามขั้นตอนของกระบวนการวิจัย โดยนักศึกษาทุกคนจำเป็นต้องจัดทำโครงร่างการวิจัยการสื่อสารดังกล่าว คนละ 1 โครงการ เพื่อเป็นการฝึกฝนให้นักศึกษาสามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับและนำมาปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะในการทำวิจัยอย่างแท้จริง

จากการที่ผู้วิจัยได้สอนรายวิชาดังกล่าวนี้เป็นระยะเวลา 10 ปี พบว่านักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์จำนวนไม่น้อยมักมีทัศนคติต่อวิชาการวิจัยการสื่อสารไม่ค่อยดีนัก เนื่องจากมองว่าเป็นเรื่องที่สามารถทำความเข้าใจได้ง่าย เป็นรายวิชาที่มุ่งเน้นด้านวิชาการมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอทุนเพื่อดำเนินการวิจัย เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้เรียนพึงประสงค์ในรายวิชา การวิจัยการสื่อสารจากศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน และได้ดำเนินการจนแล้วเสร็จในปีการศึกษาที่ผ่านมา โดยผลการวิจัยจะได้เผยแพร่ผ่านวารสารนิเทศศาสตร์ปริทัศน์ ฉบับที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2556 ที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม การวิจัยเรื่องดังกล่าวนี้มีข้อจำกัดเฉพาะการวิเคราะห์จากมุมมองของนักศึกษาเท่านั้น ซึ่งผลการวิจัย อาจจะยังไม่ครอบคลุมรอบด้าน ดังนั้น เพื่อให้ได้ผลการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาการวิจัยการสื่อสารครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จึงควรจะได้ศึกษาวิเคราะห์ในมุมมองความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนด้วย เนื่องจากว่าอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่จะต้องถ่ายทอดความรู้ฝึกฝนให้นักศึกษารูจักเชื่อมโยงเนื้อหา มีความคิดที่เป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเขียนโครงร่างการวิจัยที่ดีได้ และ

จะช่วยให้ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรายวิชาการวิจัยการสื่อสารที่สูงขึ้นในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาถึงรูปแบบและวิธีการสอนที่สัมฤทธิ์ผลในรายวิชา การวิจัยการสื่อสารของอาจารย์ คณะนิเทศศาสตร์ จำแนกตามประสบการณ์การสอนในรายวิชานี้
2. เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบและวิธีการสอนรายวิชา การวิจัยการสื่อสารในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยอาจารย์ที่เป็นประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นอาจารย์คณะนิเทศศาสตร์ที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชา การวิจัยการสื่อสาร โดยจำแนกตามประสบการณ์ที่เคยสอนในรายวิชานี้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 1 ภาคการศึกษา – 6 ปี จำนวน 5 คน และกลุ่มที่ 2 คือ มีประสบการณ์การสอนในรายวิชานี้ตั้งแต่ 7-12 ปี จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

- 1) ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึกโดยอิงโครงสร้างปานกลาง ผู้วิจัยกำหนดให้มีคำถามเฉพาะที่ต้องการคำตอบ โดยแนวทางในการตั้งประเด็นคำถามมาจากกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและวิธีการสอนแบบบรรยาย ประกอบด้วยประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์กลุ่ม ดังต่อไปนี้
 - ก. รูปแบบการเรียนการสอนที่สัมฤทธิ์ผล จำนวน 4 ข้อ
 - ข. วิธีการสอนที่สัมฤทธิ์ผล จำนวน 4 ข้อ
 - ค. บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมการเรียนการสอนที่สัมฤทธิ์ผล จำนวน 5 ข้อ
- 2) เครื่องบันทึกเสียงและแถบบันทึกเสียง

ปีที่ 17
ฉบับที่ 2

มค-มีย
2557

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน รายวิชา การวิจัยการสื่อสารที่ละคน โดยใช้เวลา เฉลี่ยคนละประมาณ 1 ชั่วโมง นอกเหนือจากประเด็น คำถามซึ่งมาจากการรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ รูปแบบและวิธีการสอนแล้ว ในขณะเดียวกันก็เปิด โอกาสให้อาจารย์แต่ละคนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอต่างๆ ได้อย่างเสรี หลังจากนั้นก็นำรายละเอียดของการสัมภาษณ์ดังกล่าวมาถอด เทปเพื่อวิเคราะห์ผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธีการพรรณนาความ (Analysis Description)

สรุปผลและการอภิปรายผลการวิจัย

ประเด็นที่ 1 รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้เรียน พึงประสงค์

1.1 วิธีที่จะกระตุ้นและดึงดูดความสนใจของ ผู้เรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถรับสิ่งต่างๆ ที่ จะเรียนรู้ได้ดี

อาจารย์กลุ่มที่ 1 ที่มีประสบการณ์สอน 1 ภาค การศึกษา - 5 ปี แสดงความคิดเห็นว่า วิธีที่ผู้สอนจะใช้ กระตุ้นและดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้สามารถรับ สิ่งที่จะเรียนรู้ได้ดี คือ การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความ สนใจกับบทเรียนและเนื้อหาที่จะเรียน อาจด้วยการ สร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมให้ดึงดูดความสนใจ เช่น ใช้การตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรม ตอบคำถามในชั้นเรียน โดยอาจมีคะแนนพิเศษเพื่อ ช่วยกระตุ้นความสนใจในการตอบคำถามมากขึ้น

ขณะที่อาจารย์กลุ่มที่ 2 ที่มีประสบการณ์สอน 6 - 12 ปี แสดงความคิดเห็นในทิศทางเดียวกันกับ อาจารย์กลุ่มที่ 1 ว่า ผู้สอนควรใช้วิธีการกระตุ้นให้ ผู้เรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาที่เรียนด้วยการเปิด โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน มีกิจกรรมใน ชั้นเรียน ไม่ว่าจะเป็นการถาม-ตอบ เป็นรายบุคคล เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัวอยู่เสมอ

1.2 การแจ้้งวัตถุประสงค์ของบทเรียนแต่ละ บทเรียนให้ผู้เรียนทราบ จะช่วยให้ผู้เรียนรับรู้ และเกิดความคาดหวังต่อการเรียนอย่างไร

อาจารย์กลุ่มที่ 1 ที่มีประสบการณ์สอน 1 ภาค การศึกษา - 5 ปี ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นไปใน แนวทางเดียวกันว่า การที่ผู้สอนแจ้้งวัตถุประสงค์ของ บทเรียนแต่ละบทให้ผู้เรียนทราบ จะช่วยให้ผู้เรียน ทราบขอบเขตแนวทางของเนื้อหาและเตรียมความ พร้อมในการเรียนได้ล่วงหน้า โดยการอ่านทำความเข้าใจ เนื้อหามาก่อน

ขณะที่อาจารย์กลุ่มที่ 2 ที่มีประสบการณ์สอน 6 - 12 ปี แสดงความคิดเห็นว่า การแจ้้งวัตถุประสงค์ ของบทเรียนแต่ละบทให้ผู้เรียนทราบ จะทำให้ผู้เรียน ทราบขอบเขตของเนื้อหาของการเรียนในแต่ละบท และทำให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้จุดมุ่งหมายต่างๆ ของ แต่ละบทเรียน เพื่อที่จะสามารถเตรียมตัวในบทเรียน นั้นมาก่อนได้ ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ เรียนได้ดี

1.3 วิธีที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึง ความรู้เดิม (ที่เคยเรียนไปแล้วในบทเรียนก่อน หน้า) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่ ให้เข้ากับความรู้เดิมได้ดี

อาจารย์กลุ่มที่ 1 ที่มีประสบการณ์สอน 1 ภาค การศึกษา - 5 ปี แสดงความคิดเห็นไปในทิศทาง เดียวกันว่า การทบทวนความรู้เดิมจะช่วยกระตุ้นให้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาใหม่ได้รวดเร็ว สามารถ ระลึกและยังเห็นภาพได้ง่าย ผู้สอนอาจใช้วิธีการ ยกตัวอย่างจากเนื้อหาที่ก่อนเพื่อนำมาเชื่อมโยงตาม เนื้อหาที่กำลังจะสอน

ขณะที่อาจารย์กลุ่มที่ 2 ที่มีประสบการณ์สอน 6 - 12 ปี ให้ความเห็นสอดคล้องกับอาจารย์กลุ่มที่ 1 ว่า การทบทวนความรู้เดิมในบทเรียนก่อนหน้าที่จะ เข้าสูบทเรียนใหม่เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นเนื่องจาก จะเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียน สามารถระลึกถึงสิ่งที่เคยเรียนไปแล้ว อีกทั้งยังเป็น ฐานความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในบทเรียนใหม่ได้ เป็นอย่างดี

1.4 วิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีการฝึกฝนจนสามารถเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้จนกระทั่งเขียนโครงร่างการวิจัยได้

อาจารย์กลุ่มที่ 1 ที่มีประสบการณ์สอน 1 ภาคการศึกษา - 5 ปี แสดงความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า วิธีที่ผู้สอนจะใช้ในการฝึกฝนผู้เรียนกระทั่งเขียนโครงร่างวิจัยได้ดี คือ การให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ด้วยการฝึกเขียนโครงร่างการวิจัยไปในแต่ละชั้นตอนของบทเรียน โดยมีการฝึกสืบค้นงานวิจัยต่างๆ เพื่อนำมาประกอบการเรียน และนำโครงร่างการวิจัยของตนมานำเสนอต่อผู้สอน กระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ขณะที่อาจารย์กลุ่มที่ 2 ที่มีประสบการณ์สอน 6 - 12 ปี แสดงความคิดเห็นว่า การให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติจริงตามรูปแบบการเขียนโครงร่างการวิจัยที่ได้ศึกษาไปแล้ว โดยที่ผู้สอนมีการนำตัวอย่างงานวิจัยของอาจารย์ผู้สอนเองหรืองานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพมาให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพื่อเป็นแนวทาง อีกทั้งยังควรมอบหมายให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจได้มากขึ้น

ประเด็นที่ 2 วิธีการสอนที่สัมฤทธิ์ผล

2.1 วิธีการสอนบรรยายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจบทเรียนได้เป็นอย่างดี

อาจารย์กลุ่มที่ 1 ที่มีประสบการณ์สอน 1 ภาคการศึกษา - 5 ปี ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนบรรยายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนได้ดีว่า การบรรยายควรมีการยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นภาพที่ชัดเจนมากขึ้น และมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ขณะเดียวกันควรมีการฝึกปฏิบัติควบคู่กันไปในแต่ละหัวข้อ

ขณะที่อาจารย์กลุ่มที่ 2 ที่มีประสบการณ์สอน 6 - 12 ปี ได้แสดงความคิดเห็นในทิศทางเดียวกันว่า การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน และใช้วิธีสอนการบรรยายด้วยการยกตัวอย่างเพื่อเสริมความเข้าใจ และในบางหัวข้อต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนปฏิบัติ จะให้

เกิดความรู้ความเข้าใจได้ดี

2.2 การมอบหมายให้ผู้เรียนจัดทำรายงานโครงร่างการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนมากน้อยเพียงใด

อาจารย์กลุ่มที่ 1 ที่มีประสบการณ์สอน 1 ภาคการศึกษา - 5 ปี ได้แสดงความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า การมอบหมายให้นักศึกษาได้ทำรายงานโครงร่างวิจัยเป็นประโยชน์เนื่องจากการจะเป็นการช่วยฝึกทักษะในด้านวิจัยได้เป็นอย่างดีอีกทั้งยังได้ฝึกทบทวนเพื่อเป็นแนวทางการศึกษาวิจัยของตนเอง จะได้เห็นภาพโครงร่างงานวิจัยที่ชัดเจนขึ้น

ขณะที่อาจารย์กลุ่มที่ 2 ที่มีประสบการณ์สอน 6 - 12 ปี แสดงความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับอาจารย์กลุ่มที่ 1 ว่า การมอบหมายให้ผู้เรียนได้จัดทำโครงร่างวิจัยนั้นเป็นสิ่งสำคัญและจะก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากก่อนที่จะเขียนโครงร่างวิจัยได้นั้นผู้เรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจในบทเรียนทั้งหมดแล้ว อีกทั้งยังต้องทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องแล้วด้วยเช่นกันถึงจะสามารถจัดทำโครงร่างวิจัยของตนเองได้นั้นเท่ากับว่าผู้เรียนย่อมจะมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชานี้อยู่ในระดับที่สูงแน่นอน

2.3 ควรมอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนอรายงานโครงร่างการวิจัยหน้าชั้นเรียนด้วยหรือไม่ อย่างไร

อาจารย์กลุ่มที่ 1 ที่มีประสบการณ์สอน 1 ภาคการศึกษา - 5 ปี แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเสนอรายงานโครงร่างการวิจัยหน้าชั้นเรียนว่าสมควรปฏิบัติเนื่องจากผู้เรียนจะเกิดทักษะในการนำเสนอและยังสามารถนำประโยชน์จากข้อผิดพลาดของตนเองและเพื่อนมาปรับปรุงแก้ไข แต่ในทางปฏิบัติอาจมีอุปสรรคในเรื่องของเวลาในการสอนที่ไม่เพียงพอ

ขณะที่อาจารย์กลุ่มที่ 2 ที่มีประสบการณ์สอน 6 - 12 ปี มีความเห็นในประเด็นดังกล่าวว่า การให้ผู้เรียนนำเสนอรายงานโครงร่างการวิจัยหน้าชั้นเรียนจะก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนแน่นอน แต่สิ่งที่เป็นปัญหาก็คือผู้เรียนจำเป็นต้องทบทวนวรรณกรรม

ที่เกี่ยวข้องมาเป็นอย่างดีโดยเฉพาะอย่างผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ทางด้านนิเทศศาสตร์แตกต่างกัน อาจจะทำให้โครงร่างการวิจัยที่แต่ละคนจัดทำนั้นไม่ถูกต้องตามหลักทฤษฎีต่างๆ ที่นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนั้นผู้สอนอาจต้องให้ความสำคัญกับความถูกต้องมากกว่าการนำเสนอรายงานดังกล่าวหน้าชั้นเรียน

2.4 ควรใช้วิธีการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างงานวิจัยของอาจารย์หรืองานวิทยานิพนธ์ต่างๆ มากน้อยเพียงไร เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

อาจารย์กลุ่มที่ 1 ที่มีประสบการณ์สอน 1 ภาคการศึกษา - 5 ปี และอาจารย์กลุ่มที่ 2 ที่มีประสบการณ์สอน 6-12 ปี ได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกันว่า การนำงานวิจัยของอาจารย์หรือวิทยานิพนธ์ต่างๆ มาเป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนได้ศึกษาเป็นวิธีการที่เหมาะสมและเกิดผลดีต่อผู้เรียนในการเสริมความรู้ความเข้าใจให้ดีขึ้น ซึ่งตัวอย่างที่นำมาใช้นั้นควรมีความน่าสนใจและสอดคล้องกับสาขาวิชาของผู้เรียนเพื่อเป็นการง่ายต่อการทำความเข้าใจ

ประเด็นที่ 3 บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมการเรียนการสอนที่สัมฤทธิ์ผล

3.1 เพื่อนร่วมชั้นเรียนของนักศึกษามีผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาหรือไม่ อย่างไร

อาจารย์กลุ่มที่ 1 ที่มีประสบการณ์สอน 1 ภาคการศึกษา - 5 ปี ให้ความเห็นเกี่ยวกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนว่ามีผลต่อการเรียนรู้ในการเรียนวิชานี้คือ หากเพื่อนๆร่วมชั้นเรียนตั้งใจและมีส่วนร่วมก็จะทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียนตามไปด้วย

ส่วนอาจารย์กลุ่มที่ 2 ที่มีประสบการณ์สอน 6 - 12 ปี แสดงความคิดเห็นในทิศทางเดียวกันว่า เพื่อนร่วมชั้นเรียนมีผลต่อการเรียนรู้ และยังเป็นส่วนสำคัญในการสร้างบรรยากาศการเรียนให้มีความพร้อมที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ

3.2 ตัวอาจารย์ผู้สอน มีผลต่อการเรียนของ

นักศึกษาหรือไม่ อย่างไร

อาจารย์กลุ่มที่ 1 ที่มีประสบการณ์สอน 1 ภาคการศึกษา - 5 ปี ให้ความเห็นว่าผู้สอนมีผลต่อการเรียนรู้โดยตรงต่อผู้เรียน หากอาจารย์มีความตั้งใจ มีประสบการณ์ และเตรียมเนื้อหาเป็นอย่างดี นักศึกษาก็จะเกิดความเข้าใจและมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่ดี

ขณะที่อาจารย์กลุ่มที่ 2 ที่มีประสบการณ์สอน 6 - 12 ปี แสดงความคิดเห็นว่า ผู้สอนมีผลต่อการเรียนรู้ เนื่องจากสามารถใช้ประสบการณ์และความรู้ที่มีถ่ายทอดเนื้อหาให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้และก็จะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่ดี

3.3 พฤติกรรมและบุคลิกภาพของอาจารย์ผู้สอนที่ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีผลการเรียนที่ดี

อาจารย์กลุ่มที่ 1 ที่มีประสบการณ์สอน 1 ภาคการศึกษา - 5 ปี ให้ความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้สอนว่า ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียนทั้งแนวคิดและบุคลิกภาพ ผู้เรียนสามารถกล้าพูดคุยโต้ตอบได้ด้วยการสร้างความคุ้นเคย สร้างความเป็นกันเองเพื่อให้ผู้เรียนสามารถกล้าถามคำถามและมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเป็นอย่างดี

ขณะที่อาจารย์กลุ่มที่ 2 ที่มีประสบการณ์สอน 6 - 12 ปี แสดงความคิดเห็นว่า ผู้สอนควรมีพฤติกรรมที่เหมาะสมและสร้างความเป็นกันเองกับผู้เรียนในการที่จะ พูดคุยซักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆและพร้อมเปิดใจเข้าสู่เนื้อหาและบทเรียนมากขึ้น

3.4 สื่อการสอนที่ช่วยให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ และเข้าใจบทเรียนได้ดี

อาจารย์กลุ่มที่ 1 ที่มีประสบการณ์สอน 1 ภาคการศึกษา - 5 ปี ให้ความเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้นนั้นอาจารย์กลุ่มนี้ส่วนใหญ่ ให้ความเห็นว่า ควรใช้สื่อการเรียนที่ทันสมัยและมีความสะดวกสบาย เช่น สื่อ Power Point, ตัวอย่าง

งานวิจัย และสื่ออินเตอร์เน็ต มาช่วยเสริมในการกระ
ตุ้นการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจที่ดีให้แก่ผู้เรียน
ขณะที่อาจารย์กลุ่มที่ 2 ที่มีประสบการณ์สอน
6 – 12 ปี แสดงความคิดเห็นว่า ผู้สอนควรมีการ
ใช้สื่อประกอบการเรียนที่หลากหลาย โดยอาจจะ
เป็นรูปแบบของสื่อเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ หรือสื่อ
อิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์, หรือ Power Point
ประกอบเนื้อหาการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและ
จดจำเนื้อหาได้แม่นยำในส่วนที่เป็นประเด็นสำคัญ

3.5 จำนวนนักศึกษาต่อ 1 กลุ่มเรียนที่เหมาะสม

อาจารย์กลุ่มที่ 1 ที่มีประสบการณ์สอน 1 ภาคการ
ศึกษา-5 ปี และอาจารย์กลุ่มที่ 2 ที่มีประสบการณ์
สอน 6-12 ปี ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่าจำนวนผู้
เรียนที่เหมาะสมในการเรียนวิชาการวิจัยการสื่อสาร
ต่อ 1 กลุ่มเรียน ควรมีจำนวนไม่เกิน 40 คน เนื่องจาก
เนื้อหาในรายวิชานี้มีความยาก เป็นวิชาบรรยายแต่
ต้องมีการฝึกปฏิบัติด้วย ขณะเดียวกันเพื่อง่ายต่อการ
ดูแลและอาจารย์สามารถเอาใจใส่ผู้เรียนได้อย่างทั่ว
ถึง

ข้อเสนอแนะสำหรับการเรียนการสอนวิชาการ
วิจัยการสื่อสาร

1. อาจารย์ผู้สอนรายวิชาการวิจัยการสื่อสาร
ควรใช้วิธีการกระตุ้นและดึงดูดใจของผู้เรียนให้เกิดความ
สนใจบทเรียน เนื้อหาที่เรียนด้วยวิธีการตั้งคำถาม
ให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบโดยอาจใช้คะแนนพิเศษเพื่อ
เป็นการชมเชยในขณะเดียวกันควรให้กำลังใจผู้เรียน
ที่ไม่สามารถตอบคำถามได้ถูกต้องเช่นกัน
2. อาจารย์ผู้สอนรายวิชาการวิจัยการสื่อสาร
ควรอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน
รายวิชาดังกล่าวนี้ให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง อีกทั้ง
ควรทบทวนความรู้เดิมก่อนที่จะบรรยายความ

รู้ใหม่ให้กับผู้เรียนเพื่อให้สามารถระลึกได้และเป็น
ฐานสำหรับรองรับความรู้ในบทเรียนบทใหม่ด้วย

3. อาจารย์ผู้สอนรายวิชาการวิจัยการสื่อสาร
ควรมอบหมายให้ผู้เรียนได้จัดทำรายงานโครงร่าง
การวิจัยเป็นรายบุคคลเพื่อฝึกฝนให้ผู้เรียนมีทักษะ
ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิจัยได้อย่างต้องแท้
เนื่องจากการที่ผู้เรียนจักสามารถเรียนเขียนโครงร่าง
การวิจัยได้นั้นต้องมีความรู้ความเข้าใจทุกบทเรียน
แล้ว อีกทั้งยังต้องทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับ
โครงร่างการวิจัยของตนเองมาเป็นอย่างดีแล้ว ผลดี
ก็คือผู้เรียนก็จะมีความรู้ความเข้าใจและมีผลสัมฤทธิ์
ในการเรียนที่ดีขึ้น

4. อาจารย์ผู้สอนรายวิชาการวิจัยการสื่อสาร
ควรวางตัวให้เหมาะสม และสร้างความเป็นกันเอง
ให้กับผู้เรียน เมื่อผู้เรียนคุ้นเคยก็จะก่อให้เกิดความ
สนใจ กล้าซักกล้าถาม กล้าแสดงความคิดเห็นมีส่วน
ร่วมในชั้นเรียน ก็จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียน
ที่ดีด้วย

5. อาจารย์ผู้สอนรายวิชาการวิจัยการสื่อสาร ควร
ใช้สื่อประกอบการสอนที่เป็นรูปธรรมเข้าใจง่าย ทัน
สมัย และสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน เช่น ตัวอย่างงาน
วิจัยของอาจารย์ผู้สอน งานวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพ
Power point สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น
เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจน และ
เป็นการกระตุ้นความสนใจและความกระตือรือร้น
ในการเรียนของผู้เรียนด้วย

6. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการวิจัย
การสื่อสารนี้ หากต้องการให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ใน
การเรียนที่ดีนั้น จำนวนผู้เรียนต่อกลุ่มไม่ควรเกิน 40
คน เนื่องจากเป็นรายวิชาที่ต้องบรรยายให้ผู้เรียนทุก
คนเกิดความเข้าใจอย่างต้องแท้ อีกทั้งยังต้องตรวจ
โครงร่างการวิจัย และอธิบายในประเด็นและเนื้อหา
สาระต่างๆ ที่ต้องปรับปรุงแก้ไขให้นักศึกษาทุกคนเกิด
ความรู้ได้อย่างแจ่มชัดอีกประการหนึ่งด้วย

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). "วิธีการสอนและรูปแบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา". เอกสารรายงานการวิจัยทางการศึกษา อันดับที่ 256/2543.
- ฐิติ วิทยสรณะ. (2552). "รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้เรียนพึงประสงค์ในรายวิชา COM 317 : การวิจัยการสื่อสาร". ศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยรังสิต, ปทุมธานี
- ฐิตีวรรณ ศรีเจริญ และคณะ. (2545). "โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน : การผสมผสานรูปแบบและวิธีการสอนที่ผู้เรียนพึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจไทย". วารสารศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนกรกฎาคม – กันยายน. หน้า 8-12.
- ชาญชัย ยมดิษฐ์. (2548). "เทคนิคและวิธีการสอนร่วมสมัย". กรุงเทพฯ : หลักพิมพ์. หน้า 210 – 211.
- ไชยรัตน์ ไวยลาภ. (2551). "การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัย โดยวิธีการสอนแบบบรรยายกับวิธีการสอนแบบออนไลน์ระบบ LMS". วารสารวิชาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 16 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม. หน้า 12.
- ทิตนา แชมมณี. (2543). การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: โมเดลชิปปา. ใน พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์ และคณะ (บรรณาธิการ), "ประมวลบทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา (หน้า 1-22)". กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แชมมณี. (2551). "ศาสตร์การสอน" กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมุน อมรวิวัฒน์. (2533). "การสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ". กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตีรณสาร.
- Bruner, J., Goodnow, J.J., & Austin, G.A. (1967). A Study of thinking. New York: Science Editions.
- Clarke, J.H. (1991). Using visual organizer to focus on thinking. Journal of Reading, 34 (7) 526 – 534.
- Jones et al. (1989). Teaching students to construct graphic organizers. Educational Leadership, 46(4): 20-25.
- Joyce, B. & Weil, M. (1996). Model of teaching (5th ed.). London: Allyn and Bacon.

สัมภาษณ์

- กฤษดา เกิดดี สัมภาษณ์วันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ.2555
- กฤษณิกร เจริญกุล สัมภาษณ์วันที่ 20 กันยายน พ.ศ.2555
- กฤษณ์ ทองเลิศ สัมภาษณ์วันที่ 27 กันยายน พ.ศ.2555
- ดวงทิพย์ เจริญรุทษ์ เผื่อนโชติ สัมภาษณ์วันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2555
- พรนภา แก้วลาย สัมภาษณ์วันที่ 19 กันยายน พ.ศ.2555
- มติกร บุญคง สัมภาษณ์วันที่ 20 กันยายน พ.ศ.2555
- ลักษณา คล้ายแก้ว สัมภาษณ์วันที่ 25 กันยายน พ.ศ.2555
- วิวรรณ ปาณะสิทธิพันธ์ สัมภาษณ์วันที่ 18 กันยายน พ.ศ.2555
- อมรรัตน์ ทิพย์เลิศ สัมภาษณ์วันที่ 19 กันยายน พ.ศ.2555
- อานิก ทวีชาติ สัมภาษณ์วันที่ 21 กันยายน พ.ศ.2555